

Žensko časkanje o naučnoj karijeri — Katalog pitanja za
govornike ¹
— EUGAIN WG2 —

Erika Ábrahám^a, Miguel Goulão^b, Milena Vujošević Jančić^c, Sarah Jane Delany^d,
Amal Mersniⁱ, Oleksandra Yeremenko^f, Larissa Schmid^g, Ángela Nebot^h, Özge
Büyükdagliⁱ, Karima Boudaoud^g, and Deniz Sunar Cerci^k

^a*Department of Computer Science, RWTH Aachen University, Germany*

^b*Department of Computer Science, NOVA School of Science and Technology, NOVA LINCS, Portugal*

^c*Department of Computer Science, Faculty of Mathematics, University of Belgrade, Serbia*

^d*School of Computer Science, Technological University Dublin, Ireland*

ⁱ*Department of Engineering, Faculty of Engineering and Natural Sciences, International University of
Sarajevo, Bosnia and Herzegovina*

^f*V.V. Popovskyy Department of Infocommunication Engineering, Faculty of Infocommunications, Kharkiv
National University of Radio Electronics, Ukraine*

^g*Department of Computer Science, Karlsruhe Institute of Technology, Germany*

^h*Soft Computing Research Group at Intelligent Data Science and Artificial Intelligence Research Center,
Universitat Politècnica de Catalunya, Barcelona, Spain*

ⁱ*Department of Engineering, Faculty of Engineering and Natural Sciences, International University of
Sarajevo, Bosnia and Herzegovina*

^g*Université Côte d'Azur, Laboratoire I3S - CNRS, France*

^k*Department of Physics, Faculty of Arts and Sciences, Adiyaman University, Turkiye*

2023.

¹Ovaj projekat je delimično finansiran od strane COST akcije CA19122 — EUGAIN (*European Network for Gender Balance in Informatics*).

1	Opšti format događaja	2
2	Procedure	3
2.1	Identifikovati učesnike	3
2.2	Odrediti goste	3
2.3	Komunikacija	3
3	Katalog pitanja za moderatore i goste	4
3.0	Modul 0: (Uživo) Sastanak za “razbijanje leda”	4
3.1	Modul 1: (Virtuelan) Šta je doktorat?	5
3.2	Modul 2: (Virtuelan) Zašto je doktorat potreban za akademsku karijeru?	6
3.3	Modul 3: (Virtuelan) Zašto je doktorat potreban za karijeru u industriji?	7
3.4	Modul 4: (Virtuelan) Kako da nađeš doktorske studije za sebe?	8
3.5	Modul 5: (Virtuelan) Kako se nositi sa sumnjama i problemima pre i za vreme rada na doktoratu?	9
3.6	Modul 6: (Virtuelan) Razmatranje doktorata u inostranstvu?	10
3.7	Modul 7: (Uživo) Završne napomene & Kuda dalje?	11

Opšti format događaja

- Svaki tim se idealno sastoji od dva moderatora, šest gostiju, i jedne osobe zadužene za tehničku podršku. Oba moderatora bi trebalo da imaju doktorat. Bar jedan moderator treba da bude žensko i član akademskog osoblja, i bar jedan moderator treba da bude stariji član akademskog osoblja.
- Predlaže se osam sastanaka koje su numerisane brojevima od 0 do 7. Svaki sastanak traje obično jedan sat i održava se u vreme ručka ili neko drugo vreme koje je svima prikladno.
- Svaki sastanak ima jednog gosta prikladnog za sastanak i barem jednog moderatora.
- Sastanci se mogu spojiti ili se mogu predložiti novi dodatni sastanci u zavisnosti od grupe.
- Sastanci 0 i 7 su obično uživo i poželjno je obezbediti hranu jer je održavanje događaja za vreme ručka. Sastanci od 1 do 6 su virtuelni (online).
- Rasporedite sastanke tokom semestra, ali dodelite određeni dan i određenu redovnost, na primer svake dve nedelje ili svake nedelje.
- Idealni broj učesnika je oko deset. Učesnici treba da budu ili isključivo ženske osobe, ili je potrebno obezbediti polnu ujednačenost.

Procedure

2.1 Identifikovati učesnike

- Pozvati studentkinje master studija koje su završile neke ispite i imaju prosečnu ocenu prikladnu za doktorske studije. Studenti osnovnih studija takođe mogu biti uključeni. Kroz ovaj program se mogu motivisati da razmotre doktorske studije i da nastave sa master studijama. Ukoliko postoji mogućnost direktnog prelaska sa osnovnih na doktorske studije onda ih treba obavezno pozvati. Pozvati više studenata nego što ima dostupnih mesta jer neće svi prihvatiti poziv.
- Pozivnice poslati uoči početka prvog modula, na primer mesec dana ranije. Ostaviti dve sedmice za registraciju. Podsetiti one koji ne odgovore.

2.2 Odrediti goste

- Pozvati ljude koje poznajete, a koji će biti prikladni uzori (entuzijastični, motivišući, komunikativni, otvoreni) i koji govore lokalni jezik.
- Pozvati samo jednog gosta po sastanku.
- Idealno bi bilo da su gosti ženskog pola, a najmanje jedan bi trebalo da je istraživač u ranim fazama svoje karijere.
- Najviše jedan gost može da bude lokalni iz departmana/instituta koji organizuje događaj.
- Pozvati goste dovoljno unapred pre prvog modula.

2.3 Komunikacija

- Sastanke treba voditi na lokalnom jeziku.
- Kreirati mailing listu učesnika.
- Gosti treba da dobiju *Katalog pitanja* najmanje dve nedelje pre svog sastanka.
- Učesnike i goste bi trebalo podsećati na svaki sastanak dan pre sastanka putem e-pošte ili drugog izabranog vida komunikacije.

Katalog pitanja za moderatore i goste

3.0 Modul 0: (Uživo) Sastanak za “razbijanje leda”

- Objasniti cilj sastanka.
- Dozvoliti učesnicima da se predstavie i da iznesu svoja očekivanja
- Objasniti ciljeve ovih sastanaka.
- Moderator treba da predstavi detalje svoje karijere i svog karijernog puta.

3.1 Modul 1: (Virtuelan) Šta je doktorat?

Opšta pitanja

- Koji su ciljevi doktorske disertacije?
- Koji su uslovi za prijem na doktorske studije?
- Koje se veštine razvijaju tokom doktorskih studija u pogledu istraživanja, nastave i liderskih sposobnosti?
 - Naučni rad
 - Upravljanje vremenom
 - Upravljanje konfliktima
 - Savetovanje studenata
 - Planiranje i izvršenje projekta
 - Timski rad
 - Strateško razmišljanje i planiranje
 - Demonstriranje inicijative
 - Kreativnost i inovativnost
- Koji su elementi doktorskih istraživanja?
 - Naučna istraživanja: pregled literature, nezavisna istraživanja, metodologija istraživanja, upravljanje podacima, etika, naučno pisanje, diseminacija na konferencijama, objavljivanje radova, naučna recenzija, saradnja s drugim institucijama, ...
 - Nastava — pomoć u nastavi, priprema nastavnog materijala, ...
 - Učešće u akademskim aktivnostima — učešće u različitim akademskim aktivnostima, na primer, predstavnik u odgovarajućim akademskim komisijama, istraživačke posete
- Kakav je tipičan dan doktorskih studenata?
 - Naglasiti autonomiju, ali istaći važnost razgovora s drugima.
- Koji su zahtevi za završetak doktorske disertacije?

Deljenje ličnog iskustva

- Zašto ste odlučili da radite doktorat i kojim procesom odlučivanja ste se rukovodili?
- Opišite proces kroz koji ste prošli u okviru Vašeg doktorata.
- Šta ste naučili kroz doktorske studije što vam je bilo najkorisnije?
- Kakav savet biste dali doktorskim studentima na osnovu svog iskustva?

3.2 Modul 2: (Virtuelan) Zašto je doktorat potreban za akademsku karijeru?

Opšta pitanja

- Kako izgleda akademska karijera?
- Kako doktorske studije pripremaju put ka akademskoj karijeri?
- Kako birate temu za svoj doktorski rad?
- Kako doktorska tema određuje vašu karijeru?
- Koliko vremena traju doktorske studije?
- Kako se ocenjuje kvalitet dokorskog rada?
- Ko su sve tvoji partneri na akademskom putu? S kime ćeš raditi u timu?
- Kako izabrati mentora?
- Na šta treba obratiti pažnju da bi se napredovalo u akademskoj karijeri? (Predviđanje, planiranje, prijava/pisanje predloga za sopstvenu poziciju, razvoj nezavisne linije istraživanja)

Deljenje ličnog iskustva

- Da li ste planski osmislili svoju karijeru?
- Šta ste naučili tokom doktorskih studija/u svojoj akademskoj karijeri?
- Šta biste uradili drugačije kad biste mogli/le da se vratite unazad?
- Iz kojih grešaka ste najviše naučili?

3.3 Modul 3: (Virtuelan) Zašto je doktorat potreban za karijeru u industriji?

Opšta pitanja

- Kako može izgledati karijera u industriji?
- Postoji li mogućnost da završite doktorske studije u industriji? (Saradnja između industrije, univerziteta i istraživačkih instituta, koje su neophodne uslove potrebno ispuniti)
- Koje veštine stičem tokom doktorskih studija koje su relevantne za industriju?
- Kakve promene u karijeri mi doktorske studije omogućavaju u industriji?
- Da li doktorat može da vodi do otvaranja kompanije?
- Koliko je bitna tema mog dokorskog rada za dalje karijerne mogućnosti?
- Postoji li razlika između domaćih i stranih kompanija u pogledu vrednovanja doktorata?
- Da li je plata sa doktoratom veća nego sa master diplomom?

Deljenje ličnog iskustva

- Kakav je vaš put karijere?
- Da li bi vaša karijera bila moguća bez doktorata?
- Kakav uticaj doktorat ima na vašu reputaciju u kompaniji?

3.4 Modul 4: (Virtuelan) Kako da nađeš doktorske studije za sebe?

Opšta pitanja

- Gde se mogu pronaći pozicije za doktorske studije?
- Koji institut/departman mi odgovara? Koja mi tema odgovara? Kako mi odgovara atmosfera? Koliko je velika grupa? Koji bi bili moji zadaci i koje bih mogućnosti imala? Šta mogu da očekujem od mentora?
- Kako se prijavljujem za doktorske studije? Kako mogu pronaći dobrog mentora za doktorat?
- Da li mogu da biram temu za svoju doktorsku tezu?
- Koje mogućnosti finansiranja postoje? (Puno radno vreme i nepuno radno vreme, projektna pozicija naspram državno finansirane pozicije, stipendije)
- Kako izgleda proces prijave?
- Na šta treba da obratim pažnju prilikom pisanja prijave?
- Kako izgleda intervju za prijem na doktorske studije?
- Mogu li da se upoznam sa grupom pre početka doktorskih studija?
- Šta mogu da radim tokom svojih studija da bi se kvalifikovala za doktorske studije?

Deljenje ličnog iskustva

- Kako ste pronašli mesto za izradu svog doktorata?
- Kako je izgledao proces prijave?
- Iz kojih "grešaka" tokom procesa prijave ste najviše naučili?

3.5 Modul 5: (Virtuelan) Kako se nositi sa sumnjama i problemima pre i za vreme rada na doktoratu?

Opšta pitanja

- Da li sam sposoban/na za doktorske studije? Jesam li dovoljno pametan/a?
- Da li su doktorske studije kompatibilne sa planiranjem porodice?
- Šta da radim ako nisam siguran/a ili imam probleme tokom doktorata?
- Koja su najčešća pitanja i brige vezane za doktorske studije?
- Da li ću imati dovoljno inovativnih ideja? Šta ako ne budem u mogućnosti da sprovedem svoje istraživačke ideje? Mogu li promeniti ili prilagoditi fokus istraživanja tokom doktorata?
- Šta da radim ako *izgorim* tokom doktorata? Da li je to samo moj problem? (Svi poznaju taj osećaj)
- Kako da postupim ako nisam zadovoljan/a svojim mentorom za doktorat? (Vreme, podrška, priznanje)
- Da li mi odgovara da budem jedna od retkih žena u grupi? Šta mogu da uradim ako dobijam seksističke komentare? Gde mogu da potražim pomoć u slučaju seksualnog uznemiravanja?
- Kome mogu da se obratim ako imam probleme? Gde mogu da pronađem savete i podršku?
- Kako su prava studenata na temu poštovanja i dostojanstva primenjena?

Deljenje ličnog iskustva

- Kako ste se nosili sa sumnjama? Kako ste se nosili sa osećajem da možda niste dovoljno pametni za doktorske studije?
- Kakve prepreke/neizvesnosti ste susreli tokom doktorata?
- Od koga ste dobili podršku?

3.6 Modul 6: (Virtuelan) Razmatranje doktorata u inostranstvu?

Opšta pitanja

- Kako pronaći doktorske pozicije u inostranstvu?
- Na šta treba obratiti pažnju prilikom prijave za doktorat u inostranstvu?
- Da li se zahtevi u inostranstvu razlikuju od zahteva u našoj zemlji?
- Da li moram govoriti lokalni jezik u inostranstvu?
- Kako da finansiram boravak u inostranstvu? (troškovi smeštaja/putovanja)
- Gde mogu da dobijem savete ako želim da idem u inostranstvo? (Međunarodna kancelarija lokalnog univerziteta kao i ciljnog univerziteta)
- Na šta treba da mislim u kontekstu administrativnih obaveza (zahtevi za vizu, banka, osiguranje itd.)?
- Mogu li da se obratim doktorskim kandidatima u inostranstvu za informacije o njihovim iskustvima?
- Da li je doktorat stečen u inostranstvu priznat u našoj zemlji (i u drugim zemljama)?
- Šta razlikuje doktorat u inostranstvu od doktorata u našoj zemlji (sadržaj, struktura, procesi, zahtevi)?

Deljenje ličnog iskustva

- Gde ste bili u inostranstvu?
- Kako ste organizovali svoj boravak u inostranstvu? Od koga ste dobili podršku?
- Koliko je važan boravak u inostranstvu za vašu karijeru? Da li biste bili tamo gde ste sada bez toga?
- Koje veštine ste stekli?
- Gledajući unazad: prednosti i mane vašeg boravka u inostranstvu?

3.7 Modul 7: (Uživo) Završne napomene & Kuda dalje?

- Kakvo je tvoje iskustvo sa ovim programom i odslušanim predavanjima?
- Pitati učesnike za predloge na koji način je moguće poboljšati ove skupove.